**NOTA DE FUNDAMENTARE**
**la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele specifice de trasabilitate a produselor pescărești și de acvacultură**

| **1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ** |
|---|
| Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare |
| **2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ** |
| 2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ |
| Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele specifice de trasabilitate a produselor pescărești și de acvacultură (în continuare – proiectul hotărârii de Guvern) a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în temeiul art. 2 din Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 185-199 art. 442). |
| 2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative |
| Problema centrală: Fragmentarea și aplicarea neuniformă a controlului trasabilității produselor pescărești, care generează riscuri majore de pătrundere pe piață a produselor provenite din pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN).<br>• Deficiențe normative:<br>Cadrul actual nu acoperă exhaustiv toate etapele lanțului de aprovizionare, în special pentru produsele marine importate, și nu corelează eficient documentele de captură cu etichetarea finală.<br>• Dependența de importuri:<br>Fiind o țară fără ieșire la mare, Republica Moldova depinde de importuri, însă lipsa procedurilor detaliate de verificare a documentelor (jurnal de pescuit, note de vânzare, documente de transport) vulnerabilizează piața internă.<br>• Părți afectate:<br>- Consumatorii: Expunerea la produse cu proveniență incertă și riscuri de siguranță alimentară.<br>- Sectorul public (ANSA): Absența unor mecanisme eficiente de schimb de informații cu autoritățile UE.<br>- Operatorii economici: Circa 80 de entități (importatori, procesatori, distribuitori și retaileri) sunt direct afectate, confruntându-se cu o concurență neloială din partea produselor nereglementate și cu riscul unor bariere comerciale la exportul/importul în raport cu UE.<br>Reieșind din cele expuse, odată cu creșterea constantă a volumului comerțului cu produse pescărești și de acvacultură, diversificarea lanțurilor de aprovizionare, precum și necesitatea reducerii riscurilor asociate introducerii pe piață a produselor cu proveniență incertă impun instituirea unui sistem clar, transparent și eficient de trasabilitate, aliniat standardelor europene și internaționale.<br>Având statutul de stat fără ieșire la mare, Republica Moldova depinde în mare măsură de importuri pentru asigurarea pieței interne cu produse pescărești, fapt ce impune consolidarea mecanismelor de control la introducerea acestora pe piața internă.<br>În prezent, cadrul normativ național privind controlul și trasabilitatea produselor pescărești și de acvacultură din Republica Moldova este aplicat neuniform și nu acoperă în mod exhaustiv toate etapele lanțului de aprovizionare, în special în ceea ce privește produsele de origine marină importate.<br>Analiza legislației naționale în vigoare evidențiază lipsa unor proceduri clare, uniforme și detaliate privind monitorizarea și verificarea documentelor de captură, notelor de vânzare, declarațiilor de debarcare, declarațiilor de primire și a documentelor de transport corespunzătoare loturilor de produse pescărești și de acvacultură, și în speță, conform cerințelor Regulamentului (CE) nr. 1224/2009. |

Pe de altă parte, responsabilitățile operatorilor economici în ceea ce privește menținerea trasabilității produselor pescărești provenite din mări și oceane, precum și a produselor de acvacultură, pe întreg lanțul logistic, nu sunt pe deplin reglementate de cadrul normativ.

Absența unor prevederi explicite referitoare la corelarea informațiilor din documentele însoțitoare cu datele înscrise pe etichetele produselor pescărești maritime și de acvacultură generează riscuri sporite de introducere pe piață a produselor provenite din pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat, afectând astfel integritatea și funcționarea corectă a pieței naționale.

În același timp, cadrul normativ actual nu stabilește mecanisme eficiente de cooperare instituțională și de schimb de informații între autoritățile competente din Republica Moldova și cele ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Totodată, este necesar de menționat faptul că proiectul Hotărârii de Guvern este stabilit în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, Clusterul 5 - Resurse naturale, agricultură și coeziune, Capitolul 13 - Pescuit, acțiunea 1, cu termen de realizare – luna mai, 2026.

În acest sens, intervenția normativă propusă spre implementare este necesară pentru a armoniza legislația națională cu Regulamentul (CE) nr. 1224/2009, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011, Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1986 și Regulamentul (UE) 2023/2842 – acte în care sunt reflectate prevederile sus-menționate.

Subsecvent, adoptarea proiectului hotărârii de Guvern va permite instituirea unor proceduri de control al trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, care vor fi implementate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, bazate pe bunele practici europene, totodată facilitând alinierea la acquis-ul comunitar în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană până în anul 2030 și asigurând protecția consumatorilor, a sănătății publice și a pieței pescărești.

**3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse**

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele proiectului hotărârii de Guvern sunt stabilite în vederea soluționării problemei identificate, iar realizarea acestora este asigurată prin măsurile de reglementare propuse, care constau în:

1. Reducerea riscului de comercializare a produselor pescărești provenite din pescuit ilegal (INN) cu până la 100% pentru toate loturile importate și autohtone, prin implementarea obligatorie a înregistrării și raportării datelor de trasabilitate până la data aderării Republicii Moldova la UE.

2. Asigurarea trasabilității complete „de la navă la farfurie” pentru toate produsele pescărești aflate pe piață, prin monitorizarea obligatorie a 6 parametri cheie (specia, originea, data capturării, nr. lotului, cantitatea, metoda de producție) pentru fiecare lot manipulat de operatori.

3. Armonizarea legislativă deplină cu acquis-ul comunitar (Regulamentul CE nr. 1224/2009) până la finele lunii mai - anul 2026, care este termenul limită stabilit în Programul național de aderare, facilitând astfel accesul neîngrădit al produselor moldovenești pe piața UE.

Soluția propusă:

Prin aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului se instituie un sistem național de control al trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, gestionat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).

Sistemul va utiliza fluxurile informaționale existente și va permite verificarea concordanței dintre certificatele de captură și informațiile prezentate la comercializarea produselor.

Acesta este conceput pentru a asigura eficiența, transparența și armonizarea cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.

Principalele prevederi ale proiectului de hotărâre a Guvernului includ:

1. Remedierea deficiențelor din sistemul de control aferent produselor pescărești și de acvacultură, prin implementarea obligatorie a procesului de înregistrare, transmitere și raportare a datelor pentru fiecare lot de produse pescărești și de acvacultură manipulat de un operator economic, asigurând monitorizarea fluxului de la captură sau recoltare până la etapa de vânzare cu amănuntul;

2. Asigurarea trasabilității complete a produselor pescărești și de acvacultură prin stabilirea unui mecanism care permite un schimb rapid de informații între autoritățile publice din Republica Moldova și cele din cadrul UE, garantând astfel integritatea lanțului de aprovizionare;

3. Prevenirea și combaterea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat;

4. Fortificarea conservării biodiversității acvatice, și în mod special a celei marine și oceanice, în conformitate cu politicile și standardele UE, în vederea sporirii securității alimentare la nivel internațional;

5. Creșterea încrederii consumatorilor în produsele pescărești și de acvacultură.

Totodată, elementul nou al proiectului hotărârii de Guvern este controlul trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, realizat prin monitorizarea și verificarea modului în care:

1. Operatorii economici implicați în manipularea produselor pescărești și de acvacultură se asigură că fiecare lot care conține astfel de produse este identificabil în mod unic și este însoțit de informațiile minime obligatorii (specia, originea, data capturării sau recoltării, nr. lotului, cantitatea, metoda de producție și modul de prezentare), de la capturare sau recoltare până la vânzarea cu amănuntul;

2. Sunt gestionate documentele însoțitoare ale respectivelor loturi și este respectată concordanța dintre datele prezentate, după caz, în jurnalul de pescuit și certificatul de captură, declarația de transbordare, declarația de debarcare, nota de vânzare, declarația de primire, documentul de transport și informațiile de pe etichetele produselor aflate în depozite, unități de procesare sau unități comerciale;

3. Se realizează transmiterea datelor de trasabilitate de către operatorii economici;

4. Sunt respectate standardele de calitate și siguranță alimentară, precum și integritatea lanțului frigorific pe durata transportului și depozitării, în corelație directă cu datele de proveniență ale loturilor;

5. Este garantat faptul că lotul de produse pescărești nu face parte dintr-o captură provenită din pescuit ilegal, nedeclarat sau nereglementat.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, întrucât în procesul de screening explicativ, derulat în data de 30 mai 2024 la Bruxelles, experții DG MARE ai Comisiei Europene au identificat în Capitolul XIII – Pescuit din Clusterul 5 – „Resurse naturale, agricultură și coeziune” o listă de acte din acquis-ul comunitar, la care legislația națională trebuie în mod obligatoriu aliniată până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, și anume: Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei din 8 aprilie 2011, Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1986 a Comisiei din 13 decembrie 2018 și Regulamentul (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023.

Preluarea și implementarea dispozițiilor acestor acte sunt imperative pentru instituirea unui mecanism național de monitorizare a trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, în vederea reglementării procedurilor administrative necesare pentru obținerea accesului pe piața Uniunii Europene a produselor respective provenite din Republica Moldova.

Prin opțiunea de „a nu face nimic” se va determina următoarele:

1. Lipsa cheltuielilor administrative, necesare pentru elaborarea și promovarea proiectului hotărârii;

2. Lipsa controlului statului asupra trasabilității loturilor de produse pescărești și acvacultură;

3. Menținerea situației de Status-quo;

4. Prelungirea perioadei de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

**4. Analiza impactului de reglementare**

4.1. Impactul asupra sectorului public

Colaborarea dintre autoritățile naționale ale Republicii Moldova și cele ale Uniunii Europene în vederea facilitării stabilirii trasabilității produselor pescărești va spori eficiența consolidării mecanismelor de control și cooperare instituțională, acoperind întregul flux tehnologic de la momentul capturării produselor pescărești sau recoltării produselor de acvacultură până la consumatorul final.

Această cooperare vizează asigurarea efectuării controalelor necesare, precum și a validării și transmiterii datelor, la solicitare de către autoritățile competente, în conformitate cu reglementările stabilite de Comisia Europeană privind prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, astfel cum sunt prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea nivelului de transparență, trasabilitate și conformitate pe tot lanțul de aprovizionare cu produse pescărești, precum și la sporirea competitivității sectorului de acvacultură din Republica Moldova, prin alinierea acestuia la standardele europene în materie de control, siguranță și responsabilitate în domeniul pescuitului și acvaculturii.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor prezentului proiect de Guvern va fi realizată în limita alocațiilor bugetare ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobate în conformitate cu legea bugetară anuală, și nu implică resurse financiare suplimentare din bugetul de stat.

Procesul de punere în aplicare a dispozițiilor proiectului menționat se va desfășura în corespundere cu Planul Național Multianual de Control și Planul anual al controalelor de stat asupra activității de întreprinzător, aprobate prin Ordinul Directorului General al ANSA.

Totodată, proiectul prenotat nu condiționează aprobarea unor acte normative suplimentare și nu va genera un impact negativ asupra activității de întreprinzător.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Chiar dacă Republica Moldova încă nu este stat membru al Uniunii Europene, din perspectiva obținerii statutului de țară-candidat, oferit de Consiliul European în data de 23.06.2022, reglementările din acquis-ul Uniunii Europene devin obligatorii spre implementare și influențează direct relațiile comerciale, inclusiv din domeniul pescăresc și în mod special a capturilor de pește și produselor pescărești, iar operatorii economici din Republica Moldova care desfășoară activitatea de import, producere, procesare, depozitare, transport, distribuire și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură trebuie să se conformeze prevderilor stabilite de aceste regulamente, în partea ce ține de întrunirea cerințelor de trasabilitate, pentru evitarea restricțiilor comerciale impuse din partea Comisiei la importul sau exportul de produse pescărești și de acvacultură.

Totodată, deși măsurile de control oficial se concentrează pe proceduri de monitorizare și verificare a respectării cerințelor de evidență a trasabilității produselor pescărești și impun o responsabilitate sporită, acestea sunt concepute să fie neutre din punct de vedere al costurilor operaționale și axate pe eficientizarea fluxurilor informaționale deja existente, fără a introduce costuri suplimentare în lanțul logistic existent sau investiții noi în structura de gestionare administrativă a afacerii întreprinderii.

În acest sens, implementarea controlului trasabilității produselor pescărești și de acvacultură nu are un impact economic negativ asupra agenților economici implicați în acest domeniu, întrucât obligațiile privind trasabilitatea sunt deja prevăzute de cadrul legislativ național și european aplicabil iar operatorii economici din Republica Moldova pe parcursul activității deja suportă costuri administrative legate de gestionarea documentelor contabile și de proveniență primară, care presupune evidența și documentarea fluxului respectivelor produse ca parte integrantă a proceselor lor curente.

Actualmente, în Republica Moldova nu sunt disponibile date statistice oficiale privind costurile curente suportate de agenții economici pentru menținerea trasabilității și gestionarea documentației

existente sau costurile inițiale pentru agenții economici noi care intenționează să intre pe piață și trebuie să implementeze sistemele de trasabilitate și procedurile aferente.

Conform unor estimări, pentru un operator economic din Republica Moldova care importă și distribuie produse pescărești, costul menținerii trasabilității (personal, timp, sisteme informaționale, etichetare) reprezintă între 0,5% și 1,5% din cifra de afaceri anuală, în cazul celor care au deja implementate sisteme de management (HACCP/ISO).

În schimb, pentru micii comercianți sau unitățile de procesare, unde munca manuală de completare a registrelor este mai intensă, acest cost se ridică la 2% - 3% din costurile operaționale anuale.

În același timp, conform datelor statistice oficiale, stabilite pe baza studiilor și analizelor de impact realizate la nivelul Uniunii Europene de către Comisia Europeană (evaluarea REFIT a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009), precum și a rapoartelor de monitorizare pentru perioada anilor 2020 – 2025, au fost identificate următoarele date economice privind costurile administrative totale asociate controlului pescuitului și trasabilității, după cum urmează:

1. Costuri operaționale directe: Pentru marea majoritate a operatorilor (în special cei din veriga de mijloc: procesatori și distribuitori), costurile de menținere a trasabilității reprezintă între 0,5% și 2% din cifra de afaceri anuală.

2. Segmentul pescuitului artizanal (nave mai mici de 10 metri): Aici presiunea este mai mare, costurile administrative putând ajunge până la 3-5% din costurile operaționale, din cauza lipsei sistemelor automatizate de raportare.

3. Segmentul industrial/flote mari: Datorită economiilor de scară și digitalizării (ERS - Electronic Reporting Systems), costul este marginal, situându-se adesea sub 0,3%.

Subsecvent, asigurarea trasabilității prin digitalizarea și standardizarea raportării informațiilor solicitate, contribuie la facilitarea exportului produselor pescărești și prevenirea pierderilor financiare generate de retragerile de pe piață sau de sancțiunile aplicate în cazul neconformităților constatate, sprijinind totodată funcționarea corectă și echitabilă a pieței produselor pescărști și de acvacultură.

Prevederile stabilite în proiectul hotărârii de Guvern menționat se vor aplica uniform pentru toți operatorii din domeniul pescuitului și acvaculturii, astfel în cât, fiind evitată orice formă de distorsionare, discriminare sau influențare a nivelului de concurență.

4.4. Impactul social

Proiectul hotărârii de Guvern nu are un impact negativ asupra societății sau protecției sociale.

Totodată, respectarea cerințelor de etichetare și de raportare a trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, stabilite prin prezentul proiect, contribuie la protejarea sănătății consumatorilor și la creșterea încrederii în produsele alimentare.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul hotărârii de Guvern nu generează un impact negativ asupra datelor cu caracter personal iar colectarea, gestionarea și utilizarea datelor se desfășoară în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială.

Transferul datelor este restricționat strict către autoritățile competente (naționale, internaționale sau organizații de gestionare a pescuitului), cu respectarea riguroasă a secretului profesional și comercial.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul hotărârii de Guvern nu are impact negativ asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Dispozițiile stabilite în proiectul hotărârii de Guvern reprezintă un instrument important pentru identificarea și retragerea de pe piață a loturilor de produse pescărești provenite din pescuit ilegal,

nedeclarat și nereglementat, precum și a loturilor de produse pescărești sau de acvacultură neconforme, constatate în urma expertizei sanitare veterinare efectuate de un laborator acreditat.

Subsecvent, prin reducerea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat și prin monitorizarea sistematică a hidrobiontului, sporește gradul de protejare a resurselor acvatice din oceanul planetar, contribuind astfel la refacerea stocurilor de pește și la dezvoltarea biodiversității marine.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Reglementarea propusă va contribui la îmbunătățirea imaginii Republicii Moldova pe plan extern, ca partener responsabil, la stimularea indirectă a dezvoltării sectorului acvaculturii și a industriei de procesare a produselor pescărești, precum și la creșterea gradului de conformare voluntară.

**5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE**

Proiectul hotărârii de Guvern transpune parțial:

- ***Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009*** de stabilire a unui sistem de control al Uniunii pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006, CELEX: 32009R1224, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 343 din 22 decembrie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/2594 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2024 de stabilire a unor măsuri de conservare, gestionare și control aplicabile în zona reglementată de Convenția privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1241 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1236/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentelor (CEE) nr. 1899/85 și (CEE) nr. 1638/87 ale Consiliului;
- ***Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei din 8 aprilie 2011*** de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, CELEX: 32011R0404, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 112 din 30 aprilie 2011, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/863 al Comisiei din 22 iunie 2020 de rectificare a versiunii în limba germană a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului;
- ***Regulamentul (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023*** de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1967/2006 și (CE) nr. 1005/2008 ale Consiliului și a Regulamentelor (UE) 2016/1139, (UE) 2017/2403 și (UE) 2019/473 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește controlul pescuitului, CELEX: 32023R2842, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L din 20 decembrie 2023;
- ***Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1986 a Comisiei din 13 decembrie 2018*** de instituire a programelor specifice de control și inspecție pentru anumite activități de pescuit și de abrogare a Deciziilor de punere în aplicare 2012/807/UE, 2013/328/UE, 2013/305/UE și 2014/156/UE, CELEX: 02018D1986, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 14 decembrie 2018, așa cum a fost modificat ultima oară prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2376 a Comisiei din 22 septembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1986 de instituire a programelor specifice de control și inspecție pentru anumite activități de pescuit.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Necesitatea elaborării prezentului proiect de hotărâre a Guvernului este condiționată de procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova la acquis-ul comunitar al Uniunii Europene, odată cu acordarea în data de 23 iunie 2022 a ***Statutului de țară candidat*** la aderarea la Uniunea Europeană de către Consiliul European, prin care Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune legislația Uniunii Europene în legislația națională.

O parte din actele din legislația Uniunii Europene se referă la activitatea de pescuit, unele dintre care sunt Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei din 8 aprilie 2011, Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1986 a Comisiei din 13 decembrie 2018 și Regulamentul (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023.

Este necesar de menționat faptul că aceste acte, fac parte din aquis-ul comunitar au fost incluse de Comisia Europeană în lista actelor din Agenda Screening-ului explicativ, care au fost discutate cu reprezentanții Ministerului în cadrul sesiunii din data de 30 mai 2024, și care sunt necesare spre elaborare și implementare pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Prevederile actelor Uniunii Europene menționate au drept obiectiv consolidarea capacităților instituționale ale statului, prin dezvoltarea unui mecanism administrativ pentru asigurarea monitorizării și verificării trasabilității loturilor de produse pescărești și de acvacultură în orice etapă a fluxului tehnologic, de la captare sau recoltare până la plasarea pe piață și livrarea către consumatorul final.

Această procedură reprezintă o componentă esențială pentru identificarea și retragerea din circuitul comercial a oricărui lot de produse pescărești provenit din pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat, precum și în situația în care un lot de produse pescărești sau de acvacultură este confirmat ca neconform în urma expertizei sanitare veterinare efectuate de un laborator acreditat.

Subsecvent, prezentul proiect de hotărâre a Guvernului transpune parțial prevederile Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009, Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei din 8 aprilie 2011, Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1986 a Comisiei din 13 decembrie 2018 și Regulamentului (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023 în cadrul normativ național și este însoțit de Tabelele de concordanță, în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Ca urmare a aprobării proiectului de hotărâre a Guvernului se creează cadrul juridic necesar pentru aplicarea efectivă, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a normelor din acquis-ul Uniunii Europene privind controlul oficial al trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, pe întreg lanțul alimentar, de la „navă la farfurie”.

**6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**

Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat în conformitate cu prevederile stabilite în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 1 august 2025 pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare - http://maia.gov.md și platforma - http://particip.gov.md a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului prenotat, link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-privind-instituirea-unui-sistem-de-control-oficial-a-trasabilitatii-produselor-pescaresti-si-de-acvacultura/14945.

În data de 27 ianuarie 2026 pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare - http://maia.gov.md și platforma - http://particip.gov.md a fost publicat anunțul pentru consultări publice cu părțile interesate a proiectului hotărârii de Guvern și a Notei de fundamentare, link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarile-publice-pe-marginea-proiectului-hotararii-de-guvern-pentru-aprobarea-regu/15963.

Totodată, la data de 27 ianuarie 2026, proiectul hotărârii de Guvern și al Notei de fundamentare au fost remise în format digital (la adresa de e-mail) pentru consultare cu Uniunea de persoane juridice „Asociația Națională a Piscicultorilor din Republica Moldova", Asociaţia Obștească „Pro Cooperare Regională" și Asociația Obștească „Centrul Național de Mediu", din partea cărora ***nu au fost înaintate obiecții sau propuneri*** asupra proiectului hotărârii de Guvern, precum și cu Asociația Obștească Asociația Uniunea Producătorilor, Importatorilor Produselor de Origine Animalieră „Agro Vector" și Asociația producătorilor piscicoli „AQUAELM", care ***au comunicat despre lipsa de obiecții și propuneri asupra proiectului hotărârii de Guvern*** (se anexează).

Subsecvent, în temeiul pct. 221 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, și conform deciziilor luate în ședința secretarilor generali din 2 martie 2026 *proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele specifice de trasabilitate a produselor pescărești și de acvacultură* (număr unic 162/MAIA/2026), a fost remis spre avizare/expertiză de compatibilitate cu următoarele autorități publice, prin scrisoarea nr. DGPȘG-2054-18-69-752 din 2 martie 2026:

Ministerul Finanțelor;
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Agenția Navală);
Ministerul Mediului;
Ministerul Afacerilor Externe;
Ministerul Afacerilor Interne;
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
Cancelaria de Stat;
Centrul de Armonizare a Legislației.

După definitivarea etapei de avizare, a fost elaborată *Sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice*, iar în proiectul hotărârii de Guvern menționat au fost operate modificări conform obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor înaintate de către autoritățile publice vizate, cu excepția câtorva recomandări ale Ministerului Mediului și Ministerului Afacerilor Interne.

Argumentarea neacceptării acestora este prezentată în Sinteza atașată materialelor proiectului.

**7. Concluziile expertizelor**

În temeiul prevederilor în temeiul art. 3 alin. (2), art. $27^1$, anexa nr. 1 și art. 32 alin. ($2^2$) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr. 1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și a Hotărârii Guvernului nr. 574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 10 martie 2026 *a susținut condiționat* proiectul de hotărâre a Guvernului prenotat, prin scrisoarea nr. 38-78-2725 din 11 martie 2026.

Totodată, în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii de Guvern a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE de către Centrul de Armonizare a Legislației, prin scrisoarea nr. 31/02-126-2758 din 11 martie 2026.

Subsecvent, proiectul hotărârii de Guvern definitivat în baza avizelor recepționate a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

Ulterior, proiectul a fost remis în data de 02.06.2026 pentru examiare Comisiei Europene iar în data de 29.09.2026 a fost recepționată în format electronic, opinia Direcția Generală Mare și Pescuit (DG MARE) a Comisiei Europene, prin care a confirmat că, *evaluarea actului național, în ansamblu, este pozitivă iar autoritățile pot avansa cu procedurile interne de aprobare*.

**8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent**

Prezentul proiect al hotărârii de Guvern se încadrează în sistemul actelor normative naționale, fiind necesar pentru implementarea Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Acesta este elaborat în conformitate cu prevederile Clusterului 5 – „Resurse naturale, agricultură și coeziune" (Anexa A a Capitolului XIII – Pescuit) din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, și nu contravine altor acte naționale, nici nu le abrogă.

**9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ**

Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre a Guvernului va fi asigurată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și presupune exercitarea controlului trasabilității produselor pescărești și de acvacultură, indiferent dacă acestea sunt de import sau de origine autohtonă, pe întreg lanțul de producție și comercializare, de la momentul capturării produselor pescărești sau recoltării produselor de acvacultură, inclusiv etapele de producere, procesare, depozitare, transport, distribuire și comercializare, până la consumatorul final, precum și realizarea schimbului continuu de informații cu autoritățile naționale competente din domeniul pescuitului din țara de proveniență a lotului.

Controlul trasabilității produselor pescărești și de acvacultură va fi realizat prin monitorizarea și verificarea modului în care:

1. Operatorii economici implicați în manipularea produselor pescărești și de acvacultură se asigură că fiecare lot care conține astfel de produse este identificabil în mod unic și este însoțit de informațiile minime obligatorii (specia, originea, data capturării sau recoltării, nr. lotului, cantitatea, metoda de producție și modul de prezentare), de la capturare sau recoltare până la vânzarea cu amănuntul;

2. Sunt gestionate documentele însoțitoare ale respectivelor loturi și este respectată concordanța dintre datele prezentate, după caz, în jurnalul de pescuit și certificatul de captură, declarația de transbordare, declarația de debarcare, nota de vânzare, declarația de primire, documentul de transport și informațiile de pe etichetele produselor aflate în depozite, unități de procesare sau unități comerciale;

3. Se realizează transmiterea datelor de trasabilitate de către operatorii economici;

4. Sunt respectate standardele de calitate și siguranță alimentară, precum și integritatea lanțului frigorific pe durata transportului și depozitării, în corelație directă cu datele de proveniență ale loturilor;

5. Este garantat faptul că lotul de produse pescărești nu face parte dintr-o captură provenită din pescuit ilegal, nedeclarat sau nereglementat.

**Ministru** **Eugeniu OSMOCHESCU**

*Ex. Cocieru Dumitru*
*tel. 022-204-522*
*dumitru.cocieru@maia.gov.md*